DR. KOVÁCS PÁL ÁLTALÁNOS ISKOLA – DÉG

A 2025. TANÉV KOMPETENCIAMÉRÉS EREDMÉNYEINEK ELEMZÉSE

Készítette:

Benke Tamás

MATEMATIKA

❖ 4. OSZTÁLY

❖ 5. OSZTÁLY

❖ 6. OSZTÁLY

❖ 7. OSZTÁLY

❖ 8. OSZTÁLY

4. évfolyam - matematika

- Átlag: **1274**
- Országos tartomány: (1237–1310)
- Községi átlag: **1352**
- Hasonló iskolák: **1347**

Értelmezés:

Az iskola eredménye **az országos átlag körül**, de **jelentősen elmarad** a községi és hasonló iskolák átlagától (~70–80 pont).

Diagnózis: Korai lemaradás jelei.

5. évfolyam - matematika

- Átlag: **1323**
- Tartomány: (1255–1384)
- Községi: **1417**
- Hasonló: **1410**

Értelmezés:

Enyhe javulás, de **lemaradás továbbra is jelentős (~90 pont)**

Diagnózis: Átmenet (alsó → felső tagozat) problémás

6. évfolyam - matematika

- Átlag: **1393**
- Tartomány: (1341–1448)
- Községi: **1435**
- Hasonló: **1427**

Értelmezés:

Felzárkózást el kell kezdeni**.** Különbség már csak ~30–40 pont

Diagnózis: Fejlesztések eredményei kezdenek megmutatkozni.

7. évfolyam - matematika

- Átlag: **1317**
- Tartomány: (1245–1393)
- Községi: **1496**
- Hasonló: **1491**

Értelmezés:

Nagyon komoly visszaesés, 170–180 pontos lemaradás

Diagnózis: Kritikus töréspont.

8. évfolyam - matematika

- Átlag: **1474**
- Tartomány: (1422–1547)
- Községi: **1533**
- Hasonló: **1528**

Értelmezés:

Jelentős javulás a tavalyi méréshez képest, a lemaradás csak ~50–60 pont

Diagnózis: A felkészítést a mérésre korábban kell elkezdeni.

ÖSSZEGZÉS

Erősségek: 6.és 8. évfolyamon **felzárkózás,** 8. évfolyamon **stabil teljesítmény**

Fejlesztendő területek: 4–5. évfolyamon **alapozási hiányosságok**, **7.** évfolyamon **nagy visszaesés**.

Minden évfolyamra jellemző az **elmaradás a hasonló iskoláktól**.

Az elmaradás lehetséges okai:

1. **Alapkészségek hiánya (4–5. osztály)**
   - szövegértés matematikában
   - alapműveletek bizonytalansága
2. **Tanulási törés 6–7. osztály között**
   - absztrakció növekedése (tört, algebra)
   - nem megfelelő átvezetés
3. **Későn kezdődő célzott felkészítés**
   - 8.-ra javulás → „tűzoltás jellegű”

Fejlesztési terv

1. Alsó tagozat (4–5. évfolyam) – ALAPOZÁS

Cél: stabil matematikai alapkészségek kialakítása

Javasolt intézkedések:

- Napi **10–15 perc rutin gyakorlás**

- alapműveletek
- szorzótábla

- **Szöveges feladatok tanítása lépésenként**
  - adatgyűjtés
  - kérdés felismerése

- Differenciált feladatok végzése (3 szint):
  - felzárkóztató
  - alap
  - haladó

2. 6–7. évfolyam – KRITIKUS ÁTMENET

Cél: visszaesés megakadályozása

Intézkedések:

- **Diagnosztikus mérés év elején**
- Kiscsoportos fejlesztés:
  - gyenge tanulók heti +1 óra
- Kulcstémák kiemelése:
  - törtek
  - arányosság
  - százalék
  - alap algebra

Tanítási módszer:

- „lassítás” + több gyakorlás
- konkrét → absztrakt átmenet

3. 7. évfolyam – KIEMELT FEJLESZTÉS

Cél: a nagy visszaesés megszüntetése

Intézkedések:

- Heti **felzárkóztató foglalkozás** tartása
- Kötelező:
  - szöveges feladatok rendszeres gyakorlása
- Tanulási stratégiák tanítása:
  - vázlatkészítés
  - ellenőrzés

4. 8. évfolyam – CÉLZOTT FELKÉSZÍTÉS

Cél: országos átlag elérése / meghaladása

Intézkedések:

- Kompetenciatípusú feladatok heti rendszerességgel
- Próba mérések (havonta)

- Hibaanalízis:
  - típushibák gyűjtése
  - egyéni fejlesztés

5. Pedagógiai szintű fejlesztések

Tanári együttműködés

- Alsó–felső tagozat közötti egyeztetés
- Közös minimumszintek meghatározása

Módszertan

- Kooperatív tanulás
- Digitális eszközök (pl. interaktív feladatok)

Monitoring

- Fél évente belső mérés végzése
- Adatok folyamatos elemzése, értékelése, az eredmény érdekében szükség szerinti korrigálás

A legnagyobb probléma **nem a végzős évfolyam**, hanem az **alapozás hiánya (4–5.)** és a **7. osztályos törés**. Ha ezeket célzottan javítjuk, akkor 8. osztályra **nem csak felzárkózás**, hanem **átlag feletti teljesítmény is elérhető.**

SZÖVEGÉRTÉS

 4.OSZTÁLY

 5.OSZTÁLY

6.OSZTÁLY

7.OSZTÁLY

8.OSZTÁLY

4. évfolyam - szövegértés

- Saját átlag: **1229**
- Országos tartomány: (1194–1273)
- Községi: **1345**
- Hasonló: **1339**

Értelmezés:

Országos sávon belül van az eredmény, de **~110 pontos lemaradás** a hasonló iskolákhoz képest

Diagnózis: Az ok a **nagyon gyenge alapokban keresendő.**

5. évfolyam - szövegértés

- Saját: **1349**
- Országos: (1284–1401)
- Községi: **1414**
- Hasonló: **1405**

Értelmezés: Javulás látható az eredményen, de a **~60 pontos lemaradás megmaradt**

Diagnózis: Részleges felzárkózás szervezése

6. évfolyam - szövegértés

- Saját: **1400**
- Országos: (1334–1478)
- Községi: **1408**
- Hasonló: **1399**

Értelmezés:

Gyakorlatilag az eredmény eléri a hasonló iskolákat. Községi átlagtól minimális az eltérés

Diagnózis: Ez a legerősebb évfolyam, az eredmények megőrzése, esetleges javítása

7. évfolyam - szövegértés

- Saját: **1352**
- Országos: (1275–1432)
- Községi: **1474**
- Hasonló: **1468**

Értelmezés:

Az országos átlagon belül van, de a tavalyi eredményhez képest jelentős visszaesés (~120 pont)

Diagnózis: Kritikus töréspont

8. évfolyam - szövegértés

- Saját: **1379**
- Országos: (1303–1442)
- Községi: **1462**
- Hasonló: **1458**

Értelmezés:

Enyhe javulás figyelhető meg, az országos átlagban benne van, de a **~80 pontos lemaradás maradt**

Diagnózis: Nem sikerül teljesen a felzárkóztatás.

ÖSSZEGZÉS

Erősségek: 6. évfolyam: **közel az országos és hasonló szinthez**

Fejlesztendő területek: 4. évfolyam: **nagyon gyenge indulás**, 7.évfolyam: **nagy visszaesés**, **8.**évfolyam: **nem sikerül utolérni a többieket**

Az elmaradás lehetséges okai:

1. Alapvető szövegértési hiányosságok

- információk visszakeresése nehéz
- következtetés gyenge
- hosszabb szövegek feldolgozása problémás

2. Tantárgyi szövegértés hiánya

különösen matematikában és természettudományokban

- feladatok félreértése
- kulcsszavak felismerésének hiánya

3. 6 → 7. osztály - törés

- nő a szövegek komplexitása ->

- elvárás: önálló feldolgozás
- **tanulási stratégiák hiánya**

Fejlesztési terv

1. Alsó tagozat (4–5.) – ALAPKÉSZSÉGEK

Cél: biztos szövegértési alapok

Konkrét lépések:

- Napi **rövid szövegfeldolgozás (10–15 perc)**
- Kérdéstípusok tanítása:
  - ki? mit? mikor?
  - miért? hogyan?
- Kulcsszavak aláhúzása

Kötelező rutin:

- **olvasás + visszamondás**
- **kérdésalkotás a szöveghez**

2. 5–6. évfolyam – MEGERŐSÍTÉS

Cél: értő olvasás fejlesztése

Eszközök:

- különböző szövegtípusok:
  - ismeretterjesztő
  - grafikon
  - táblázat
- információkereső feladatok

Heti 1 óra: kifejezetten **kompetencia alapú feladatok**

3. 7. évfolyam – KRITIKUS FEJLESZTÉS

Cél: visszaesés megszüntetése

Intézkedések:

- Tanulási stratégiák tanítása:
  - vázlatkészítés
  - kiemelés
  - jegyzetelés
- Szövegtípusok:
  - érvelő szöveg
  - problémamegoldó szöveg

Kiemelt: **„Mit kér a feladat?” tréning**

4. 8. évfolyam – CÉLZOTT FELKÉSZÍTÉS

Cél: legalább községi átlag elérése

Intézkedések:

- heti kompetencia feladatsor
- időre történő feladatmegoldás
- hibaanalízis

5. Tantárgyközi fejlesztés (EZ A KULCS!)

Minden tantárgy felelős!

Konkrét lépések:

- Matematikában:
  - szöveges feladat értelmezése külön lépés
- Természetismeret/fizika:
  - szakszöveg feldolgozás
- Történelem:
  - forráselemzés

6. Intézményi szintű intézkedések

- Egységes jelölések:
  - kulcsszó aláhúzás
  - lépések jelölése
- Olvasási program indítása
- Belső mérések negyed/fél évente

A szövegértés hiánya a **legnagyobb kockázati tényező** az intézményben.

Ez húzza le a matematikát is. Nem elég magyar órán, az **ÖSSZES** órán kell fejleszteni

TERMÉSZETTUDOMÁLY

⌛ 5.OSZTÁLY

⌛ 6.OSZTÁLY

⌛ 7.OSZTÁLY

⌛ 8.OSZTÁLY

6. évfolyam - természettudomány

- Saját: **1426**
- Országos: **1473**
- Községi: **1424**
- Hasonló: **1416**

Értelmezés: Községi és hasonló szintet meghaladja. Országostól ~50 ponttal elmarad

Diagnózis: Stabil, jó alappal rendelkeznek a 6. évfolyamos tanulók

7. évfolyam:

- Saját: **1299**
- Országos: **1553**
- Községi: **1494**
- Hasonló: **1489**

Értelmezés: Extrém visszaesés (~200 pont!) Minden összehasonlításban nagyon gyenge

Diagnózis: **KRITIKUS PROBLÉMA**

8. évfolyam

- Saját: **1404**
- Országos: **1574**
- Községi: **1510**
- Hasonló: **1506**

Értelmezés: Javulás 7.-hez képest, de még mindig **~100–170 pontos lemaradás**

Diagnózis: Nem sikerült teljesen a felzárkózás

ÖSSZEGZÉS

Erősség: A 6. évfolyam stabil, **rendben van**

Fejlesztendő területek: a 7. évfolyam: **nagyon nagy törés** mérséklése**, 8.** évfolyam: **részleges javulás, de tartós lemaradás csökkentése**

Az elmaradás lehetséges okai:

1. Szövegértési probléma → természettudományban robban

- feladatok hosszúak
- több lépéses gondolkodás kell
- grafikonok, ábrák értelmezése

Ez magyarázza a két évfolyam közötti eltérést:

- 6.-ban még jó
- 7.-ben **összeomlás**

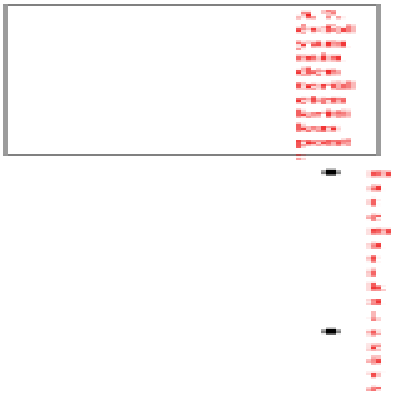
2. Fogalmi megértés hiánya

- nem elég a „bemagolás”, új tanulási technikák bevezetése
- ok-okozati kapcsolatok gyengék
- **Tanulásmódszertan fakultációs tantárgy bevezetése**

3. Tantárgyi átmenet (6 → 7)

- külön tantárgyak (fizika, kémia) megjelenése
- absztrakció nő

A **megfelelő átvezetés hiánya!**

Fejlesztési terv

1. 6. évfolyam – MEGERŐSÍTÉS

Cél: a jó szint megtartása

Intézkedések:

- alapfogalmak mélyítése
- egyszerű kísérletek
- szöveg + ábra együtt értelmezése

2. 7. évfolyam – KIEMELT BEAVATKOZÁS

Cél: az összeomlás megakadályozása

KONKRÉT lépések:

- **Tananyag feldolgozás**
  - kisebb egységekben
  - több magyarázat, kevesebb „leadás”
- **Kötelező elemek minden órán:**
  - kulcsszavak kiemelése
  - ábra értelmezése
  - „Mit jelent ez?” kérdés
- **Heti rutin:**
  - rövid szövegfeldolgozás
  - grafikon értelmezés
  -

3. 8. évfolyam – FELZÁRKÓZTATÁS

Cél: a lemaradás csökkentése

Intézkedések:

- kompetencia típusú feladatok
- problémamegoldás gyakorlása
- összefoglaló rendszerezések

4. Tantárgyközi fejlesztés (EZ A LEGFONTOSABB)

Ez nélkül nem lesz javulás

Közös elemek minden tantárgyban:

- szövegértés fejlesztése
- logikai lépések tanítása
- válasz indoklása

5. Pedagógiai módszerek

- kísérletezés (élményalapú tanulás)
- vizuális tanítás (ábrák, modellek)
- páros / csoportmunka

TELJES INTÉZMÉNYI DIAGNÓZIS
MATEMATIKA-SZÖVEGÉRTÉS-TERMÉSZETTUDOMÁNY

TANTÁRGYAKBÓL

A három mérés együtt:

Terület	**Probléma**
Szövegértés	alaphiány

Terület	Probléma
Matematika	erre épül → emiatt gyenge
Természettudomány	itt „robban” a hiányosság

A fejlesztés kulcsa: **SZÖVEGÉRTÉS + GONDOLKODÁSI KÉPESSÉG EGYÜTTES ALKALMAZÁSA**

MINDEN TANTÁRGY TERÜLETÉN

ANGOL NYELV

 5.OSZTÁLY

 6.OSZTÁLY

 7.OSZTÁLY

 8.OSZTÁLY

6. évfolyam - angol nyelv

- Saját: **1431**
- Országos: **1502**
- Községi: **1439**
- Hasonló: **1430**

Értelmezés: Községi és hasonló szintet gyakorlatilag eléri Országostól ~70 ponttal marad el

Diagnózis: Stabil, elfogadható szint

7. évfolyam – angol nyelv

- Saját: **1465**
- Országos: **1575**
- Községi: **1498**
- Hasonló: **1488**

Értelmezés: Enyhe javulás tapasztalható

- Lemaradás:
    - községihez képest ~30 pont
    - országoshoz képest ~110 pont
    -

Diagnózis: Középmezőny, de nem kiemelkedő

8. évfolyam – angol nyelv

- Saját: **1401**
- Országos: **1630**
- Községi: **1533**
- Hasonló: **1522**

Értelmezés: Jelentős visszaesés (~60 pont 7.-hez képest)

- Lemaradás:
    - községihez képest ~130 pont
    - országoshoz képest ~230 pont

Diagnózis: KRITIKUS probléma

ÖSSZEGZÉS

Erősségek: 6. évfolyam: stabil alap és a **7.** évfolyam: elfogadható szint

Fejlesztendő területek: 8. évfolyam: **nagy visszaesés**. Folyamatos **országos szint alatti teljesítmény**

A lemaradás lehetséges okai:

1. Szövegértés idegen nyelven

összefügg a magyar szövegértéssel

- információk kinyerése nehéz
- hosszabb szövegek feldolgozása gyenge

2. Készségek egyensúlyának hiánya

- túl nagy hangsúly lehet:
    - nyelvtanon

- kevés:
    - hallás utáni értés
    - kommunikáció

3. 7 → 8. évfolyam törés

- elvárt szint hirtelen nő
- önálló nyelvhasználat kellene
- nincs megfelelő felkészítés

4. Motiváció csökkenése

- 8. osztályban gyakori
- „nem vizsgatárgy” attitűd

Fejlesztési terv

1. 6. évfolyam – ALAPOK MEGERŐSÍTÉSE

Cél: stabil nyelvi alap

Intézkedések:

- alapszókincs bővítése (napi 5 szó)
- rövid szövegértési feladatok
- egyszerű párbeszédek

2. 7. évfolyam – KÉSZSÉGFEJLESZTÉS

Cél: aktív nyelvhasználat

Intézkedések:

- kommunikációs feladatok:
    - páros munka
    - szerepjáték
- hallás utáni értés heti rendszerességgel

Kiemelt: **ne csak nyelvtan!**

3. 8. évfolyam – KRITIKUS FEJLESZTÉS

Cél: visszaesés megszüntetése

KONKRÉT lépések:

- **Heti rutin:**
    - 1 szövegértési feladat
    - 1 hallás utáni feladat
    - 1 rövid írás
- **Kompetencia típusú feladatok:**
    - információkeresés
    - szövegkiegészítés

- **Motiváció:**

  - életközeli témák
  - digitális eszközök (videó, app)

4. Differenciálás

Gyengébb tanulók:

- alapmondatok gyakorlása
- szókincs fejlesztés

Jobbak:

- hosszabb szövegek
- önálló szövegalkotás

5. Tantárgyközi kapcsolat

Kulcsfontosságú!

- magyar szövegértés ↔ angol szövegértés
- tanulási stratégiák átvitele

6. Módszertani javaslatok

- kommunikációközpontú oktatás
- játékos feladatok
- digitális tananyagok

Az angol eredmények fő problémája nem nyelvi, hanem ez **SZÖVEGÉRTÉSI ÉS TANULÁSI PROBLÉMA.** Ha az intézmény javítja a szövegértést erősíti a tanulási stratégiákat akkor az angol eredmények, más tárgyak eredményeivel együtt **automatikusan javulni fog.**

TÖRTÉNELEM

- 5.OSZTÁLY
- 6.OSZTÁLY
- 7.OSZTÁLY
- 8.OSZTÁLY

5. évfolyam-történelem

- Saját: **1367**
- Országos: **1477**
- Községi: **1440**
- Hasonló: **1435**

Értelmezés: ~70–110 pontos lemaradás, már itt jelentkezik a probléma

Diagnózis: Gyenge szövegértési alapok

6. évfolyam - történelem

- Saját: **1452**
- Országos: **1532**
- Községi: **1486**
- Hasonló: **1477**

Értelmezés: a 2024-es kompetenciaméréshez képest **jelentős javulás, mutatkozik,** lemaradás már csak ~30–80 pont

Diagnózis: felzárkózás működik

7. évfolyam - történelem

- Saját: **1322**
- Országos: **1570**
- Községi: **1522**
- Hasonló: **1519**

Értelmezés: nagyon nagy visszaesés (~150–250 pont!)

Diagnózis: KRITIKUS töréspont

8. évfolyam - történelem

- Saját: **1386**
- Országos: **1582**
- Községi: **1526**
- Hasonló: **1522**

Értelmezés: javulás 7.-hez képest, de **tartós a lemaradás (~140 pont)**

Diagnózis: nem történik teljes felzárkózás

ÖSSZEGZÉS

Erősségek: 6. évfolyam jó szint

Fejlesztendő területek: 5. évfolyam: alaphiány, 7. évfolyam: **összeomlás, 8. évfolyam tartós lemaradás**.

A lemaradás lehetséges okai:

1. Szövegértés domináns szerepe

történelem = szinte teljesen szövegértés

- források értelmezése
- következtetések levonása
- ok-okozati kapcsolatok
- ahol gyenge a szövegértés → ott rossz az eredmény

2. Magolás vs. megértés

- tanulók sokszor adatokat tanulnak
- de nem értik az összefüggéseket

3. 6 → 7. osztály törés

- komplexebb szövegek
- több forrás
- önálló gondolkodás szükséges -> ez okozza a visszaesést

Fejlesztési terv

1. 5–6. évfolyam – ALAPOZÁS

Cél: értő olvasás történelmi szövegekben

Intézkedések:

- rövid szövegek feldolgozása
- kérdések:
  - ki?
  - mikor?
  - mi történt?

Kötelező:

- kulcsszavak kiemelése

2. 6–7. évfolyam – ÁTMENET KEZELÉSE

Cél: visszaesés megelőzése

Intézkedések:

- forráselemzés tanítása lépésenként:

  1. miről szól?
  2. ki írta?
  3. mi a lényeg?

- ok-okozati kapcsolatok gyakorlása

3. 7. évfolyam – KRITIKUS FEJLESZTÉS

Cél: teljesítmény stabilizálása

KONKRÉT lépések:

- **Órai rutin:**
  - rövid szöveg → kérdések → megbeszélés
  - vázlatkészítés
- **Feladatok:**
  - forrásalapú kérdések
  - összehasonlítások

4. 8. évfolyam – FELZÁRKÓZTATÁS

Cél: lemaradás csökkentése

Intézkedések:

- kompetenciatípusú feladatok
- esszé jellegű válaszok gyakorlása
- rendszerezés (időrend, fogalmak)

5. Tantárgyspecifikus módszerek

- idővonal használata
- ábrák, térképek elemzése
- páros munka (megbeszélés!)

6. Tantárgyközi kapcsolat

kulcsfontosságú!

- magyar: szövegértés
- történelem: alkalmazás

A történelem eredmények **nem történelem problémát mutatnak**, hanem **szövegértési és gondolkodási problémát jeleznek**

DIGITÁLIS KULTÚRA

- 5.OSZTÁLY
- 6.OSZTÁLY
- 7.OSZTÁLY
- 8.OSZTÁLY

5. évfolyam - digitális kultúra

- Saját: **1318**
- Országos: **1470**
- Községi: **1422**
- Hasonló: **1417**

Értelmezés: ~100–150 pontos lemaradás
Diagnózis: **gyenge indulás**

6. évfolyam- digitális kultúra

- Saját: **1372**
- Országos: **1524**
- Községi: **1465**
- Hasonló: **1458**

Értelmezés: javulás, de még mindig jelentős lemaradás (~90–150 pont)

Diagnózis: részleges fejlődés

7. évfolyam- digitális kultúra

- Saját: **1294**
- Országos: **1578**
- Községi: **1513**
- Hasonló: **1511**

Értelmezés: nagyon nagy visszaesés (~200–280 pont!)

Diagnózis: kritikus állapot

8. évfolyam- digitális kultúra

- Saját: **1362**
- Országos: **1587**
- Községi: **1526**
- Hasonló: **1523**

Értelmezés: javulás tapasztalható, de **tartós lemaradás (~160 pont)**

Diagnózis: nem történik felzárkózás

Erősség:

Fejlesztendő területek: minden évfolyamon lemaradás tapasztalható. A 7. évfolyamon kritikus törés, a 8. évfolyamon tartós deficit tapasztalható.

A lemaradás lehetséges okai:

A digitális kultúra eredmény **nem informatikai tudást mér elsősorban**, hanem:

- szövegértést
- problémamegoldást
- algoritmikus gondolkodást

TELJES INTÉZMÉNYI DIAGNÓZIS

1. Alapprobléma

SZÖVEGÉRTÉS HIÁNYA

Ez megjelenik:

- magyar → közvetlenül
- matematika → szöveges feladatoknál
- term.tud. → feladatértelmezésnél
- történelem → forrásoknál
- angol → idegen nyelven
- digitális kultúra → problémamegoldásnál

2. Kritikus évfolyam

7. OSZTÁLY = RENDSZERSZINTŰ ÖSSZEOMLÁS

Minden tantárgyban:

- matematika ↓
- szövegértés ↓
- term.tud. ↓↓↓
- történelem ↓↓↓
- digitális kultúra ↓↓↓

Diagnózis: Ez a legfontosabb beavatkozási pont

3. Alsó tagozati alapozás gyenge

- 4–5. osztályban már lemaradás
- később csak „tűzoltás”

4. Ami működik

- 6. évfolyam fejlesztése eredményes
- 8. évfolyamon van javulás (de későn)

⚠️ STRATÉGIAI KÖVETKEZTETÉS

A felsorolt tantárgyi mérések eredményeiből is jól látszik egy rendszerszintű – nemcsak a mi iskolánkat érintő - probléma fennállása. Ez NEM tantárgyi probléma. **Ez INTÉZMÉNYI TANULÁSI PROBLÉMA, mellyel sajnos nemcsak a mi iskolánk küzd!**

INTÉZMÉNYI SZINTŰ FEJLESZTÉSI TERV

1. ALAPSTRATÉGIA

„Minden tantárgy = szövegértés fejlesztése”

2. KRITIKUS BEAVATKOZÁS – 7. ÉVFOLYAM

Kötelező intézkedések:

- heti felzárkóztató blokk
- tanulási stratégiák tanítása:
    - jegyzetelés
    - vázlat
    - kulcsszavak

3. ALSÓ TAGOZAT MEGERŐSÍTÉSE

Napi rutin:

- olvasás
- szövegfeldolgozás
- alapműveletek

4. TANÁRI MÓDSZERTAN EGYSÉGESÍTÉSE

Minden órán kötelező:

- kulcsszó kiemelés
- „Mit kér a feladat?” kérdés
- válasz indoklása

5. TANTÁRGYKÖZI PROGRAM

Közös elemek:

- szövegértés
- logikus gondolkodás
- problémamegoldás

6. MÉRÉS ÉS KÖVETÉS

- félévente belső mérés
- évfolyamonként elemzés
- egyéni fejlesztési tervek

7. KONKRÉT CÉLÉRTÉKEK

1 éven belül:

- +50 pont minden területen

3 éven belül:

- községi átlag elérése

📌 **VÉGSŐ ÖSSZEFOGLALÓ**

Az intézmény helyzete **nem gyenge iskola**, hanem **nem megfelelően fejlesztett alapkészségek**

🔑 **A siker kulcsa:**

👉 **EGYSÉGES PEDAGÓGIAI GONDOLKODÁS**

Ha ez megvalósul: minden tantárgy javulni fog egyszerre

Epilógus

A tüneteket, az eredmények alapján az elemzés a fentebb leírt eredményeket hozta ki. Azonban nemcsak ezek jellemzik mind szélesebb, mint szűkebb körben a helyzetet. Engedtessék meg, hogy a kompetenciamérés eredményének elemzője is leírja a véleményét. Ime:

A mai oktatási környezetben egyre gyakrabban merül fel az a kérdés, hogy mi áll a gyermekeknél tapasztalható tanulási motiváció csökkenése mögött. Sokan ezt egyszerűen „lustaságnak” nevezik, azonban a jelenség ennél jóval összetettebb. A gyerekek nem veleszületetten kerülik a tanulást; inkább arról van szó, hogy a környezetük – család, társadalom – milyen mintákat és elvárásokat közvetít feléjük.

A szülői ellenőrzés hiánya az egyik kulcstényező. Amikor a szülő nem követi nyomon a gyermek előrehaladását, nem kérdez rá a feladatokra, nem alakít ki rendszerességet, akkor a gyermek könnyen elveszíti a kereteket. A digitális eszközök világában különösen fontos lenne a tudatos jelenlét, mert a figyelemért folytatott versenyben a tanulás gyakran alulmarad a szórakozással szemben. A kontroll hiánya így nemcsak teljesítményromláshoz, hanem hosszabb távon önfegyelmi problémákhoz is vezethet.

Ezzel párhuzamosan a pedagógusok mozgástere is beszűkült. A fegyelmezés lehetőségei korlátozottak, az eszköztár sok esetben inkább adminisztratív, mint nevelési jellegű. A tanár gyakran kerül olyan helyzetbe, hogy felelősséget várnak el tőle, miközben a szükséges eszközöket nem kapja meg. Ez frusztrációt szül, és gyengíti a tanári tekintélyt is, ami pedig alapvető lenne a hatékony oktatáshoz.

A túlzott szülői jogok kérdése szintén ide kapcsolódik. Természetesen fontos, hogy a szülő beleszólhasson gyermeke nevelésébe, azonban amikor ez a jog a pedagógus szakmai döntéseinek folyamatos megkérdőjelezésévé válik, az az iskola működését nehezíti. Ha a gyermek azt látja, hogy a szülő minden helyzetben megvédi, még akkor is, ha hibázott, akkor nem tanul meg felelősséget vállalni a saját tetteiért.

Összességében tehát nem egyetlen okról beszélhetünk, hanem egy egyensúlyvesztésről. A tanulási motiváció fenntartásához szükség van a szülői támogatásra és következetességre, a pedagógusok szakmai autonómiájára, valamint egy olyan közös értékrendre, amely a tudást valódi értékként kezeli. Ennek hiányában könnyen kialakul az a helyzet, amikor minden szereplő a másikra hárítja a felelősséget, miközben a gyermek marad az, aki végül a legtöbbet veszít.

MELLÉKLETEK, AJÁNLÁSOK

TANFELÜGYELETI ELLENŐRZÉSI CHECKLIST

1. Pedagógiai tervezés

☐ Az intézmény rendelkezik kompetenciamérésen alapuló intézkedési tervvel
☐ Az intézkedési terv konkrét adatokra épül
☐ Megjelennek benne mérhető célok (pl. +50 pont)
☐ Évfolyamonként differenciált célok vannak
☐ Tantárgyközi fejlesztés szerepel

2. Tanórai megvalósulás

Szövegértés (kulcsterület!)

☐ A pedagógus tudatosan fejleszti a szövegértést
☐ Kulcsszavak kiemelése megjelenik
☐ A tanulók értelmezik a feladatot („Mit kér a feladat?”)
☐ A tanulók indokolják válaszaikat

Gondolkodásfejlesztés

☐ Lépésről lépésre történő problémamegoldás
☐ Ok-okozati kapcsolatok megjelennek
☐ Tanulók önálló gondolkodása támogatott

Differenciálás

☐ Külön feladat gyengébb tanulóknak
☐ Haladó feladatok tehetségeseknek
☐ Tanulói aktivitás biztosított

3. 7. évfolyam kiemelt ellenőrzése

☐ Van külön fejlesztési terv 7. évfolyamra
☐ Működik felzárkóztató rendszer
☐ Tanulási stratégiák tanítása megjelenik
☐ Rendszeres gyakorlás biztosított

4. Tantárgyközi együttműködés

☐ Tanárok egységes módszertant alkalmaznak
☐ Szövegértés minden tantárgyban megjelenik
☐ Közös elvárások vannak (pl. válasz indoklása)

5. Mérés-értékelés

☐ Intézményi belső mérések működnek
☐ Eredmények elemzése megtörténik
☐ Fejlesztési terv módosul az eredmények alapján

6. Tanulói fejlesztés

☐ Felzárkóztatás működik
☐ Tehetséggondozás jelen van
☐ Egyéni fejlesztési elemek megjelennek

KONKRÉT HETI ÓRATERV MINTA (ALKALMAZHATÓ MINDEN TANTÁRGYBAN)

Alapelv: Minden órán legyen: szövegértés, gondolkodás, alkalmazás

1 HETES FEJLESZTÉSI STRUKTÚRA (pl. 7. osztály)

Hétfő – SZÖVEGÉRTÉS + ALAPOK

- 10 perc: rövid szöveg feldolgozása
- 10 perc: kulcsszavak kiemelése
- 20 perc: feladatmegoldás
- 5 perc: ellenőrzés

fókusz: „Mit kér a feladat?”

Kedd – PROBLÉMAMEGOLDÁS

- 10 perc: előző anyag ismétlés
- 25 perc: összetett feladat
- 10 perc: közös megbeszélés

fókusz: lépésekben gondolkodás

Szerda – ALKALMAZÁS

- 10 perc: rövid ismétlés
- 20 perc: gyakorlati feladat
- 15 perc: páros munka

fókusz: életközeli feladatok

Csütörtök – DIFFERENCIÁLÁS

- 10 perc: alapfeladat
- 20 perc:
  - gyengébbek → egyszerűbb feladatok
  - jobbak → összetett problémák
- 10 perc: közös értékelés

Péntek – ÖSSZEFOGLALÁS + MÉRÉS

- 20 perc: rövid teszt (kompetencia típus)
- 15 perc: megbeszélés
- 10 perc: hibák elemzése

fókusz: hibatanulás

KÖTELEZŐ ÓRAI ELEMEK (minden tantárgyban)

Minden órán:

✔ kulcsszavak kiemelése
✔ szöveg értelmezése
✔ válasz indoklása
✔ önellenőrzés

GYAKORLATI TANÁRI SEGÉDLET

Minden feladatnál kérdezd:

1. Mit kell csinálni?
2. Milyen adat van?
3. Mi a megoldás lépése?
4. Miért ez a jó válasz?

GYORS VEZETŐI ELLENŐRZÉS (1 percben)

Egy óra jó, ha:
✔ a tanulók beszélnek, nem csak a tanár
✔ van gondolkodás, nem csak másolás
✔ megjelenik a „miért?” kérdés
✔ van ellenőrzés

FELADATBANK (kompetencia alapú)

1. MATEMATIKA (szöveges feladatok)

Alapszint

1. Egy boltban egy füzet ára 320 Ft.
   Anna 3 füzetet vesz.
   Mennyit fizet összesen?
2. Egy buszon 45 ember utazik.
   A következő megállóban leszáll 12 fő.
   Hányan maradnak?

Középszint

3. Egy téglalap hossza 8 cm, szélessége 5 cm.
   Számítsd ki a kerületét és a területét!
4. Egy osztályban 28 tanuló van.
   3/4 részük sportol.
   Hány tanuló sportol?

Haladó szint

5. Egy család 120 km-t utazik.
   Az út első felét 60 km/h-val, a második felét 40 km/h-val teszik meg.
   Mennyi idő alatt érnek célba?

Fejlesztett készségek:

- szövegértés
- lépésekben gondolkodás
- problémamegoldás

2. SZÖVEGÉRTÉS

Alapszint

Szöveg:
„A róka az erdőben élt. Nagyon ravasz állat volt, és mindig talált magának élelmet.”

Kérdések:

1. Hol élt a róka?
2. Milyen állat volt?

Középszint

Szöveg:
„A víz 100 °C-on forr. A forrás során gőzzé alakul.”

Kérdések:

1. Mikor forr a víz?
2. Mi történik forráskor?
3. Miért fontos ez a mindennapokban?

Haladó szint

Szöveg (rövid ismeretterjesztő):
„A klímaváltozás hatással van az időjárásra. Gyakoribbá válnak a szélsőséges jelenségek.”

Kérdések:

1. Mi a szöveg témája?
2. Milyen következményeket említ?
3. Írj egy példát!

Fejlesztett készségek:

- információkeresés
- következtetés
- értelmezés

3. TERMÉSZETTUDOMÁNY

Alapszint

1. Mi a víz halmazállapota szobahőmérsékleten?
2. Nevezz meg egy élőlényt!

Középszint

3. Mi történik, ha a jeget melegítjük?
4. Miért fontos a napfény a növényeknek?

Haladó szint

5. Egy növény nem kap fényt.
   Mi fog történni vele és miért?

Fejlesztett készségek:

- ok-okozati gondolkodás
- fogalomalkotás

- alkalmazás

ÓRALÁTOGATÁSI ÉRTÉKELŐ LAP (PONTOZÁSSAL)

1. Tanórai tervezés (max. 6 pont)

Szempont	Pont
Óra célja egyértelmű	0–2
Kompetenciafejlesztés megjelenik	0–2
Feladatok differenciáltak	0–2

2. Szövegértés fejlesztése (max. 8 pont)

Szempont	Pont
Kulcsszavak kiemelése	0–2
Feladatértelmezés tanítása	0–2
Tanulók válaszolnak kérdésekre	0–2
Indoklás megjelenik	0–2

3. Gondolkodásfejlesztés (max. 6 pont)

Szempont	Pont
Lépésekben gondolkodás	0–2
Problémamegoldás	0–2
Ok-okozati kapcsolatok	0–2

4. Tanulói aktivitás (max. 6 pont)

Szempont	Pont
Tanulók aktívak	0–2
Páros/csoportmunka	0–2
Kérdésekre válaszolnak	0–2

5. Differenciálás (max. 4 pont)

Szempont	Pont
Gyengébbek támogatása	0–2
Haladók fejlesztése	0–2

6. Óra lezárása (max. 4 pont)

Szempont	Pont
Összefoglalás	0–2
Ellenőrzés / visszacsatolás	0–2

ÖSSZPONTSZÁM: 34 pont

Értékelési skála:

- 0 = nem jelenik meg
- 1 = részben
- 2 = teljes mértékben

Értékelés:

- **30–34 pont:** kiváló
- **24–29 pont:** jó
- **18–23 pont:** fejlesztendő
- **0–17 pont:** sürgős beavatkozás

Felhasznált szakirodalmi források

- Majoros, P. (2006, 2011): *A kutatásmódszertan alapjai: Tanácsok, tippek, trükkök* – gyakorlati útmutató szakdolgozatíráshoz és kutatáshoz (Budapest, Perfekt Kiadó).
- Babbie, E. (2008): *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata* – elméleti és gyakorlati módszertani alap ok (Budapest, Balassi Kiadó).
- Mason, J. (2005): *A kvalitatív kutatás* – a kvalitatív módszerek részletes bemutatása (Budapest, Jószöveg Műhely).
- Géring Zs., Király G., Fűzi B.: *Kutatásmódszertani segédletek* – oktatásban és kutatásban is felhasználha tó gyűjtemény (BGE, 2023).